

Comunicat de presă

Luxemburg, 9 iulie 2020

Acțiunile UE au avut un efect neglijabil asupra stopării declinului polenizatorilor sălbatici, afirmă Curtea de Conturi Europeană

Potrivit unui nou raport al Curții de Conturi Europene, măsurile luate de UE nu au asigurat protejarea polenizatorilor sălbatici. Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2020 a fost în mare parte ineficace în ceea ce privește stoparea declinului acestora. În plus, politicile esențiale ale UE în materie, printre care politica agricolă comună (PAC), nu cuprind cerințe specifice pentru protejarea polenizatorilor sălbatici. Mai mult decât atât, Curtea semnalează că legislația UE privind pesticidele constituie una dintre cauzele principale ale declinului polenizatorilor sălbatici.

Polenizatorii, cum ar fi albinele, viespile, sirfidele, fluturii, moliile și coleopterele, contribuie în mare măsură la creșterea cantității și a calității hranei noastre. În ultimele decenii însă, polenizatorii sălbatici au cunoscut un declin în UE ca abundență și ca diversitate, în mare măsură ca urmare a agriculturii intensive și a utilizării pesticidelor. Ca reacție la această situație, Comisia Europeană a stabilit un cadru de măsuri ce se sprijină în mare parte pe Inițiativa sa din 2018 privind polenizatorii și pe Strategia sa în domeniul biodiversității pentru 2020. Comisia a instituit măsuri care au potențialul de a afecta polenizatorii sălbatici și în cadrul politicilor și al legislației existente ale UE. Curtea a evaluat în ce măsură aceste măsuri au fost eficiente.

„Polenizatorii joacă un rol esențial pentru reproducerea plantelor și pentru funcțiile ecosistemelor și declinul lor ar trebui să fie considerat o amenințare majoră pentru mediu, pentru agricultură și pentru o aprovizionare cu alimente de calitate”, a declarat domnul Samo Jereb, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de raport. „Inițiativele lansate până în prezent de UE pentru a proteja polenizatorii sălbatici nu au fost, din păcate, suficient de ambițioase pentru a da roade.”

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Potrivit constatărilor Curții, cadrul specific al UE nu ajută realmente la protejarea polenizatorilor sălbatici. Deși Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2020 nu prevede o anumită acțiune care să vizeze în mod special inversarea declinului polenizatorilor sălbatici, patru dintre obiectivele sale pot avea indirect beneficii pentru aceștia. Cu toate acestea, evaluarea intermediară efectuată de Comisia însăși a evidențiat faptul că progresele realizate în direcția atingerii a trei dintre aceste obiective fuseseră insuficiente sau inexistente. De asemenea, evaluarea a identificat în mod specific polenizarea ca fiind unul dintre elementele cu gradul cel mai ridicat de degradare din cadrul ecosistemelor din UE. Curtea observă, de asemenea, că Inițiativa privind polenizatorii nu a determinat modificări importante la nivelul principalelor politici.

Curtea a constatat, de asemenea, că nici alte politici ale UE care promovează biodiversitatea nu cuprind cerințe specifice pentru protejarea polenizatorilor sălbatici. Comisia nu a utilizat opțiunile în materie de măsuri de conservare a biodiversității oferite de diverse programe, de exemplu Directiva privind habitatele, programul Natura 2000 și programul LIFE. În ceea ce privește PAC, Curtea este de părere că această politică contribuie la problemă, nu la soluționarea ei. Cerințele legate de înverzire și de ecocondiționalitate din cadrul PAC nu au reușit să stopeze declinul pe care îl înregistrează biodiversitatea pe terenurile agricole, așa cum a concluzionat Curtea într-un [raport](#) recent.

Nu în ultimul rând, Curtea subliniază că legislația actuală a UE privind pesticidele nu a reușit să ofere măsuri adecvate pentru protejarea polenizatorilor sălbatici. Legislația actualmente în vigoare cuprinde dispoziții pentru protejarea albinelor melifere, dar evaluările riscurilor continuă să se bazeze pe orientări care nu mai sunt de actualitate și care nu sunt aliniate în mod adecvat nici cu cerințele legale, nici cu cele mai recente cunoștințe științifice. În acest context, atrage atenția Curtea, cadrul UE a permis statelor membre să utilizeze în continuare pesticide care sunt considerate a fi răspunzătoare de decese masive înregistrate în rândul albinelor melifere. De exemplu, între 2013 și 2019, s-au acordat 206 autorizații de urgență pentru utilizarea a trei neonicotinoide (imidacloprid, tiametoxam și clotianidin), în pofida faptului că existau din 2013 restricții pentru aplicarea lor și că utilizarea lor în aer liber era strict interzisă din 2018. Într-un alt [raport](#) publicat anul acesta, Curtea a constatat că practicile de gestionare integrată a dăunătorilor ar putea contribui la reducerea utilizării neonicotinoidelor, dar că UE făcuse puține progrese până la data respectivă în ceea ce privește impunerea utilizării acestor practici.

Având în vedere că în următoarele decenii Pactul verde se va număra printre prioritățile de pe ordinea de zi a UE, Curtea recomandă Comisiei Europene:

- să evalueze necesitatea includerii unor măsuri specifice pentru polenizatorii sălbatici în acțiunile și în măsurile din 2021 prin care se urmărește să se dea curs Strategiei UE în domeniul biodiversității pentru 2030;
- să integreze mai bine acțiunile de protejare a polenizatorilor sălbatici în instrumentele de politică ale UE care vizează conservarea biodiversității și agricultura și
- să îmbunătățească protecția polenizatorilor sălbatici în cadrul procesului de evaluare a riscurilor pe care le prezintă pesticidele.

Note către editori

Raportul special nr. 15/2020, intitulat „Protejarea polenizatorilor sălbatici în UE – inițiativele Comisiei nu au dat roade”, este disponibil în 23 de limbi ale UE pe site-ul Curții (eca.europa.eu).

Acest audit completează rapoartele speciale publicate recent de Curte cu privire la [biodiversitatea pe terenurile agricole](#), la [utilizarea pesticidelor](#) și la [rețeaua Natura 2000](#).

Curtea prezintă rapoartele sale speciale Parlamentului European și Consiliului UE, precum și altor părți interesate, cum ar fi parlamentele naționale, părțile interesate din sectoarele economice vizate și reprezentanții societății civile. Marea majoritate a recomandărilor pe care le formulează Curtea în aceste rapoarte sunt puse în practică.

Informații privind măsurile luate de Curtea de Conturi Europeană ca răspuns la pandemia de COVID-19 sunt disponibile [aici](#).

Persoana de contact pentru presă pentru acest raport:

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502